

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Ostřešany, okres Pardubice

Adresa Ostřešany 25, 530 02 Pardubice

Identifikátor školy: 600 096 343

Termín konání inspekce: 17. - 19. květen 2005

Čj.:	J2-1088/05-2450
Signatura:	kj2zy139

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Ostřešany, okres Pardubice sdružuje základní školu (ZŠ), mateřskou školu (MŠ), školní jídelnu a školní družinu (ŠD).

Základní škola má 2 třídy, 32 žáků. V průběhu inspekce probíhala výuka v 2. - 5. ročníku dle výchovně vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Ve 4. a 5. ročníku je vyučován anglický jazyk.

Školní družina má 1 oddělení, 25 žáků.

Do třídy MŠ je přijato 25 dětí ve věku od 3 do 6 let.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ Personální podmínky vzdělávání v základní a mateřské škole a zájmového vzdělávání
- ❖ Materiálně-technické podmínky vzdělávání v základní a mateřské škole, se zřetelem na sledované předměty a činnosti a zájmového vzdělávání
- ❖ Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika, vlastivěda, výtvarná výchova, tělesná výchova
- ❖ Průběh a výsledky spontánních a řízených činností v mateřské škole
- ❖ Průběh a výsledky zájmového vzdělávání ve školní družině

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání v základní škole zabezpečuje ředitel a dvě učitelky, splňující odbornou kvalifikaci pro 1. stupeň. Výchovné předměty dobírá vychovatelka školní družiny. Skladby úvazků jsou vyvážené vzhledem k personálnímu obsazení školy.

Vzdělávání v mateřské škole zajišťují dvě učitelky, které mají celý pracovní úvazek a příslušnou odbornou kvalifikaci. Přímá pedagogická práce je účelně stanovena.

Organizační uspořádání, rozdělení odpovědností a kompetencí za odbornou úroveň vzdělávání a organizaci provozu, vnitřní informační systém jsou promyšlené a funkční. Vzhledem k malému kolektivu pracovníků ve škole jsou pedagogické záležitosti konzultovány a řešeny operativně v celém sboru. Vztahy mezi zaměstnanci školy jsou vstřícné, tvoří sehraný tým.

Ředitel školy akceptuje a podporuje názory učitelek základní i mateřské školy. Vytváří jim kvalitní podmínky pro další vzdělávání, které se řídí nejen zájmy učitelek, ale je i v souladu s prioritami realizovaného vzdělávacího programu.

Kontrola provozu je prováděna průběžně. Součástí je hospitační činnost, která vede ke zkvalitnění vzdělávání v základní i mateřské škole.

Personální podmínky jsou vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Budova školy je ve spolupráci s obcí, dle možností, udržována. Zahrada je společná pro základní a mateřskou školu, poskytuje omezené možnosti pro rozmanité aktivity. Její rekonstrukce je součástí výhledového plánu materiálně-technické vybavenosti.

Základní škola má k dispozici dvě učebny, počítačovou pracovnu a malou tělocvičnu, která je využívána i pro mimoškolní činnost. Kmenové učebny jsou prostorné, světlé a k výuce

podnětné. Interiér budovy je vkusně vyzdoben výrobky z přírodních materiálů spolu a výtvarnými pracemi žáků.

Žáci jsou vybaveni učebnicemi a pracovními sešity. Od poslední inspekce vznikla počítačová učebna s 9 počítači, další inovace učebních pomůcek se odvíjí od finančních možností.

Prostory školní družiny (místnost a chodba) jsou malé, ale funkčně a příjemně upravené pro společné i samostatné aktivity žáků. K dispozici je především dostatek stavebnic a her, které jsou žákům dostupné. Didaktická technika je využívána spíše jako doplněk odpočinkových činností.

Uspořádání prostorů v mateřské škole je promyšlené, jsou vytvořeny optimální podmínky pro hru, rozmanité skupinové činnosti, soukromí. Omezené podmínky pro dynamický pohyb jsou kompenzované využíváním tělocvičny základní školy. Hračky a učební pomůcky jsou umístěné v dosahu dětí. Prostředí jako celek je příjemné, útulné.

Rozsah a kvalita hraček a učebních pomůcek umožňuje realizovat širokou škálu dětských činností, pouze z hudebních nástrojů jsou k dispozici jen elektrické varhany a rytmické nástroje. Zastoupeny jsou typy hraček pro všechny věkové skupiny. Jednotlivá centra aktivit obsahují ucelené soubory pomůcek, které jsou převážně víceúčelové. Audiovizuálně technika má kvalitní technické parametry a její zastoupení odpovídá potřebám dětí předškolního věku.

Knihovna školy je průběžně doplňována, obsahuje mimo dětských literárních textů i řadu encyklopedií, odborné literatury a metodických materiálů.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ V ZŠ

Vzdělávací program

Škola se řídí učebními dokumenty v plném rozsahu. Učební plán je v souladu s rozvrhem hodin a reálnou výukou. Vedená dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Kontrolu naplňování učebních dokumentů provádí ředitel, nedostatky v této oblasti nebyly shledány.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu a rozvrh hodin odpovídají psychohygienickým požadavkům. Školní řád srozumitelně formuluje pravidla a podmínky výchovně-vzdělávací činnosti. Informační systém vůči žákům a rodičům je účelný (školní zpravodaj, schůzky s rodiči).

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech - matematika, český jazyk, vlastivěda, výtvarná výchova, tělesná výchova

Výukové cíle ve sledovaných předmětech odpovídaly aktuálnímu stavu třídy a věkovým zvláštnostem žáků. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. Na kvalitě výuky se pozitivně projevuje pedagogická praxe zkušených učitelů.

Hodiny byly převážně pestré s množstvím aktivit. V předmětech s výchovným zaměřením převažovaly praktické činnosti nad teorií. Učitelé velmi dobře zvládali práci s odděleními ve třídách, rovnoměrně střídali přímou a nepřímou práci s jednotlivými ročníky. Psychohygienu výuky byla až na výjimky respektována vkládáním relaxačních prvků, přiměřeností objemu učiva i zvoleného pracovního tempa. Ve většině hodin byla výuka podložena názornými pomůckami. Při opakování i expozici nového učiva žáci pracovali s náměty z učebnic, pracovních sešitů či nakopírovaných materiálů. V některých hodinách vyučující zařazovali kooperativní činnost, dbali na aktivní zapojení žáků ve výuce. Ve sledované výuce byla patrná snaha o komunikativní způsob výuky. Při vyvozování nových

poznatků učitelé spolupracovali se žáky. Procvičování a upevňování získaných vědomostí věnovali dostatek času. Po zařazení samostatné práce měli žáci většinou zpětnou vazbu. Patrná byla i výuka, kdy převažovalo mluvené slovo učitelů, formy i metody práce byly postaveny na zprostředkujícím způsobu vzdělání.

Žáci v převážné míře pracovali se snahou a zaujetím, projevovali pozitivní vztah k výuce. K jejich motivování sloužila velmi dobrá komunikace učitelů a neustálý kontakt se žáky, kteří respektovali dohodnutá pravidla jednání a chování. Verbální i neverbální projev učitelů byl kultivovaný, přirozený a přátelský, ústní projev žáků byl na dobré úrovni.

Výkony žáků učitelé většinou průběžně hodnotili, rovněž tak ověřovali pochopení probíraného učiva. Při samostatné práci poskytovali žákům v případě potřeby pomoc. Sledované hodiny většinou neobsahovaly závěrečné shrnutí výuky a zhodnocení úspěšnosti a snahy žáků.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ředitel spolu s učitelkami zjišťují výsledky vzdělávání vlastními evaluačními nástroji (testy, prověrky). Jejich výsledky vyhodnocují a na základě analýzy chyb přijímají opatření.

Zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání poskytují také výsledky žáků při přestupu na úplnou základní školu.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech byly velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ V MŠ

Vzdělávací program

Vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu „Rok v mateřské škole“ (ŠVP), který je v platnosti od roku 2002 a byl schválený ředitelem školy. ŠVP je doplněný o odborně zpracované projekty z oblasti ekologie, logopedické prevence a protidrogové prevence. Dlouhodobé záměry programu jsou v souladu s cíli předškolního vzdělávání. Rozpracování záměrů do jednotlivých vzdělávacích činností je oproti zásadám daných Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV) značně tématicky zúžené. Toto pojetí se následně odráží i v plánování - převážně není uplatňovaný integrovaný přístup a absentuje logické propojení mezi vzdělávacím záměrem, nabídkou a očekávanými kompetencemi.

Průběh a výsledky vzdělávání v návaznosti na stanovené záměry ve ŠVP jsou posuzovány jen z dílčích hledisek. Proces evaluace ve vztahu ke ŠVP je teoreticky zpracovaný, v praxi není aplikovaný.

Zápisy v „Přehledu výchovné práce“ poskytují dostatečné informace průběhu vzdělávání.

Denní řád je založený na pravidelnosti a současně je dostatečně flexibilní. Poměr spontánních a řízených činností byl přibližně vyrovnaný. Do programu jsou každodenně zařazovány řízené pohybové aktivity. Organizace dne vytváří optimální podmínky k získávání samostatnosti v sebeobsluze. Učitelka poskytovala dětem zázemí jistoty a klidu.

Rodiče mají možnost spolupodílet se na procesu vzdělávání, vyžádat si individuální odbornou konzultaci. Jsou v dostatečném rozsahu informováni o pravidlech provozu, plánovaných akcích a seznamováni s výsledky činnosti dětí.

Spontánní a řízené činnosti

V době inspekce byla jedna z pedagogických pracovnic mateřské školy v pracovní neschopnosti, hospitace proběhly u vedoucí učitelky.

Organizace spontánních činností byla skupinová i individuální. Učitelka vřadila do spontánních činností řízenou výtvarnou činnost. Ponechala na volbě dětí, čemu se budou věnovat. Poskytovala dětem doplňky ke hře, které si vyžádaly. Do jejich her vstupovala pouze v těch případech, kdy mezi dětmi vznikaly dílčí konflikty. Herní situace a komunikační prostředí záměrně nevytvářela.

Námět řízené výtvarné činnosti vycházel z citového vztahu dětí k matce, což byl dominantní motivační činitel. Učitelka měla svoji představu o výsledku, takže stanovila dětem jednu výtvarnou techniku a totožný formát papíru. Vedla děti ke grafickému ztvárnění námětu, citový vztah dětí k námětu využívala spíše pro průběžné rozhovory. Děti měly dostatek výtvarného materiálu a pracovního místa. Učitelka je vedla k udržování pořádku a správnému zacházení s výtvarnými potřebami.

Další částí řízených činností bylo opakování programu na besídku. Učitelka poskytla dětem dostatečný prostor pro jejich spolupodílení se a pro vlastní rozhodování. Účinně stimulovala děti k vyjádření vlastních nápadů a námětů. Pozitivně hodnotila jejich dovednosti s respektováním individuálních možností. Organizace nebyla statická, střídaly se klidné a dynamické pasáže. Verbální projev učitelky a dětí byl vyvážený.

Spontánní činnosti byly dobré, řízené velmi dobré.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Děti jsou v sebeobsluze samostatné, úroveň sociálních dovedností odpovídá vývojovým zvláštěm tohoto věkového období.

Děti nedovedly samostatně rozvinout hru, na jednotlivé typy her se soustředily krátce. Ve volbě spontánních činností byly značně závislé na tom, jakou aktivitu jim učitelka nabídne, některé to přímo od učitelky vyžadovaly. V řízených činnostech byla aktivita dětí závislá od přístupu učitelky - v případě, že dostaly důvěru ve vlastní schopnosti byly iniciativní a cítily odpovědnost za výsledek činnosti.

Děti správně technicky používaly výtvarný materiál, rytmické hudební nástroje. Znájí množství písniček, básniček, hudebně-pohybových her a pohádek. Velice dobře dovedou provádět analyticko-syntetické činnosti se slovy.

Celkově byly průběh a výsledky vzdělávání velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠD

Plánování vychází z organizace vzdělávání a prostředí, které žáky bezprostředně obklopuje. Tomu odpovídá režim dne. Jednotlivé činnosti se přirozeně prolínají a doplňují. Malé prostory jsou kompenzovány aktivitami v tělocvičně či pobytu venku.

Vychovatelka vedla žáky k vlastní organizaci volného času, jejich iniciativa byla na různé úrovni. Charakteristickými jevy při odpočinkových a rekreačních činnostech bylo zohlednění stupně únavy a dobrovolnosti volby aktivit, přirozená pestrost a ponechání dostatku času pro odpočinek. Návyky žáků jsou vytvářeny a pěstovány nenásilně. Komunikace mezi žáky a vychovatelkou navzájem byla přirozená. Žáci se zapojují do různých soutěží a vystoupení ve spolupráci se základní školou.

Průběh a výsledky zájmového vzdělávání byly velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- ❖ Základní škola nabízí žákům pestré mimoškolní aktivity ve formě zájmových kroužků -
- anglický jazyk, výtvarná výchova, pěvecký, dramatický a vedení k počítačové gramotnosti.
- ❖ V mateřské škole je prováděna cílená logopedická prevence doplněná pravidelnými jazykovými chvilkami, výuka hry na flétnu a výtvarná zájmová činnost. Všechny aktivity byly vhodně zařazeny do organizace dne dětí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 2214/99 ze dne 11. října 1999
2. Realizovaný učební plán základní školy ve školním roce 2004/2005
3. Učební dokumenty vzdělávacího programu Základní škola, schválené MŠMT ČR dne 30. dubna 1996 pod čj. 16 847/96-2, ve znění úprav a dodatků schválených dne 25. srpna 1998 pod čj. 25 018/98-22
4. Třídní knihy - školní rok 2003/2004, 2004/2005
5. Třídní výkazy a katalogové listy - školní rok 2004/2005
6. Aktuální rozvrh hodin ve školním roce 2004/2005
7. Zápisy z pedagogických rad - školní rok 2003/2004, 2004/2005
8. Pracovní plán školy - školní rok 2004/2005
9. „Školní řád“ ze dne 1. září 1996
10. „Řád a vnitřní řád školní družiny“ ze dne 2. září 2002
11. Organizační schéma školy pro školní rok 2004/2005
12. „Výroční zpráva o činnosti školy“ za školní rok 2004/2005
13. „Vnitřní klasifikační řád“ ze dne 1. září 2002
14. „Přehled výchovně vzdělávací práce“ ve ŠD - školní rok 2004/2005
15. Zápisy z hospitační činnosti vedoucí učitelky MŠ za školní rok 2004/2005
16. Rozpis přímé pedagogické činnosti učitelek v mateřské škole platný pro školní rok 2004/2005
17. „Vnitřní řád mateřské školy“ ze dne 25. února 2005
18. „Pracovní náplň učitelky pověřené řízením MŠ“ ze dne 21. února 1995
19. Školní vzdělávací program „Rok v mateřské škole“ zpracovaný v roce 2002
20. „Plán protidrogové prevence“ - bez uvedení data platnosti
21. „Ekologický projekt“ - bez uvedení data platnosti
22. „Logopedická prevence“ - bez uvedení data platnosti
23. „Třídní vzdělávací program“ platný pro školní rok 2004/2005
24. „Přehled výchovné práce“ v MŠ vedený od měsíce září 2004

ZÁVĚR

V řízení jsou jasně stanovená pravidla a spolu s kvalitními interpersonálními vztahy vytvářejí optimální podmínky pro pozitivní motivaci zaměstnanců. Spolupráce mezi základní a mateřskou školou není omezena jen na provozní oblast, ale je uplatňována s úspěchem i na úseku pedagogickém. Další vzdělávání učitelů je v souladu se vzdělávacími záměry základní a mateřské školy.

Materiálně-technické podmínky umožňují plnit přijatý vzdělávací program v základní a mateřské škole. K jejich zkvalitnění přispělo zřízení počítačové pracovny v základní škole a účelné uspořádání interiéru mateřské školy.

Ve všech sledovaných hodinách v základní škole byly plněny schválené učební dokumenty realizovaného vzdělávacího programu. Vyučovací jednotky byly promyšlené, ve výuce převažovala pozitiva, byla rozvíjena osobnost žáků. Kladem byl individuální přístup vyučujících k žákům, klidná pracovní atmosféra.

Stávající formu i obsah ŠVP v mateřské škole nepovažují pedagogické pracovnice za konečnou fázi jeho tvorby, průběžně studují RVP PV a doprovodné metodické materiály. Uplatňované metody v dílčích fázích zužovaly prostor dětí pro aktivitu, převažovaly však moderní přístupy vedoucí k tvořivosti a samostatnosti.

Atmosféra v ve škole byla příjemná.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Rečlová	V. Rečlová v. r.
Členové týmu	Marcela Toušovská	M. Toušovská v. r.
	Jan Bakeš	J. Bakeš v. r.
	Jitka Chalupníková	J. Chalupníková v. r.
	Daniela Kmentová	D. Kmentová v. r.
	Marta Košutová	M. Košutová v. r.

V Pardubicích dne 30. června 2005

Razítko

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 30. června 2005

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Petr Pavelka

P. Pavelka v. r.

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona) může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI Rožkova 2432, 530 02 Pardubice. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	28. 7. 2005	
Školská rada		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.